

Sygn. akt VI U 1398/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: E. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 kwietnia 2016 r., znak: (...)

w sprawie: E. I.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do uwzględnienia przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego E. I. jego wynagrodzeń z lat :

- 1971 w wysokości 30 327 zł 90 gr;

- 1972 w wysokości 30 327 zł 90 gr;

- 1973 w wysokości 33 689 zł ;

- 1974 w wysokości 33 689 zł ;

- 1975 w wysokości 41 424 zł ;

- 1976 w wysokości 41 424 zł ;

- 1977 w wysokości 41 424 zł ;

II oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt VI U 1398/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20.04.2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego E. I. z dnia 4 marca 2016r. odmówił ubezpieczonemu przeliczenia

podstawy wymiaru. ZUS podniósł, iż do obliczenia świadczenia przyjęto kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę w Przedsiębiorstwie (...) w B. za lata 1964-1970, gdyż brak zaświadczenia zakładu pracy o wynagrodzeniu.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony E. I., wnosząc o zaliczenie do podstawy wymiaru jego emerytury kwot wynagrodzeń otrzymywanych przez osoby, które pracowały w tym samym czasie w Przedsiębiorstwie(...) w B., tj. kwot wynagrodzeń otrzymywanych przez R. B. w okresie 1964-1974 oraz kwot wynagrodzeń otrzymywanych przez J. K. (1) w latach 1963-1977. Ubezpieczony wniósł o przyjęcie do wyliczenia wysokości świadczenia wysokości wynagrodzeń za lata 1971-1977.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wskazał nadto, iż decyzją ZUS z dnia 09.12.2003 r. przyznano powodowi prawo do emerytury od 01.11.2003 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 60,51 % (wyliczony z lat 1964-1970, 1980-1981, 1984-1994). ZUS nadmienił, iż zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent z dnia 1 kwietnia 1985 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 63), podstawę wymiaru emerytur i rent ustala się od wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy. Zgodnie z brzmieniem § 10 w/wym. rozporządzenia, jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia:

- 1) kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w kraju, albo
- 2) jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r. - kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Pełnomocnik procesowy ubezpieczonego r. pr. Z. K. sprecyzował żądanie strony powodowej w treści pisma procesowego z dnia 31.03.2017 r. (k. 57-59 a.s.) oraz na terminie rozprawy w dniu 25.04.2017 r. w ten sposób, iż wniósł o uwzględnienie powodowi przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury kwot wynagrodzeń:

- a) 54.675,30 zł za 1971 rok poprzez uwzględnienie wynagrodzenia świadka R. B. za 1971 rok wynikającego z treści karty 83 książeczki ubezpieczeniowej świadka;
- b) 43.651,50 zł za 1972 rok poprzez uwzględnienie wynagrodzenia świadka R. B. za 1972 rok wynikającego z treści karty 83 książeczki ubezpieczeniowej świadka;
- c) 33.689 zł za 1973 rok na podstawie zaświadczenia pracodawcy ubezpieczonego (k. 42 a.s.);
- d) 32.838 zł za 1974 rok poprzez uwzględnienie wynagrodzenia świadka R. B. za miesiące styczeń i luty 1974 rok (5473 zł) wynikającego z treści karty 85 książeczki ubezpieczeniowej świadka (celem wyliczenia wynagrodzenia rocznego przemnożono wynagrodzenie za I i II 1974 przez 6);
- e) 41.424 zł za 1975 rok na podstawie zaświadczenia pracodawcy z uwzględnieniem średniego miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 3.452 zł przemnożonego przez 12 miesięcy;
- f) 55.442 zł za 1976 rok poprzez uwzględnienie wynagrodzenia świadka J. K. (1) za 1976 rok wynikającego z treści karty 85 książeczki ubezpieczeniowej świadka;
- g) 41.424 zł za 1977 rok poprzez uwzględnienie wynagrodzenia równego wynagrodzeniu, które powód w świetle powyższych wyliczeń uzyskał w 1975 r.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony E. I. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 19.08.1963 r. do 30.04.1978 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Zgodnie z treścią karty nr 85 książeczki ubezpieczeniowej odwołującego, powód otrzymał za pracę w 1970 r. u wskazanego pracodawcy wynagrodzenie w wysokości 30.327,90 zł brutto. E. I. otrzymał wynagrodzenie roczne za pracę w 1973 r. w wysokości 33.689 zł. Wynagrodzenie ubezpieczonego za pracę od 01.01.1975 r. do 31.08.1975 r. wyniosło 27.616 zł.

Decyzją ZUS z dnia 09.12.2003 r. przyznano E. I. prawo do emerytury od 01.11.2003 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z lat 1964-1970, 1980-1981, 1984-1994 wyniósł 60,51 %.

- dowody: świadectwo pracy z 15.05.1978 r. (k. 4 akt rentowych ZUS); świadectwo pracy z 21.03.1995 r. (k. 7 akt rentowych ZUS); decyzja ZUS z 09.12.2003 r. wraz z załącznikiem (k. 69-70 akt rentowych ZUS); świadectwo pracy z 01.12.2003 r. (k. 144 akt rentowych ZUS); akta osobowe ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) w B.; legitymacja ubezpieczeniowa E. I. (k. 40 akt sądowych); zaświadczenia sekcji płacy (...) w B. z 25.02.1974 r. oraz z 18.09.1975 r. (k. 42 akt sądowych); zeznania świadków R. B., T. K. oraz zeznania ubezpieczonego E. I. (e-protokół – k. 47 akt sądowych)

Sąd poczynił ustalenia faktyczne w przedmiotowej sprawie w oparciu o zeznania świadków R. B., T. K. oraz zeznania ubezpieczonego, zgromadzoną dokumentację w aktach rentowych, w aktach osobowych powoda, w aktach sądowych, w tym przede wszystkim w oparciu o treść legitymacji ubezpieczeniowej E. I., treść zaświadczeń pracodawcy powoda z 25.02.1974 r. oraz z 18.09.1975 r. dotyczących wysokości otrzymanych wynagrodzeń przez skarżącego w 1973 r. oraz od 01.01.1975 r. do 31.08.1975 r.

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne i przydatne dla wydania rozstrzygnięcia w sprawie jedynie w ograniczonym zakresie z uwagi na to, iż w dużej mierze zeznania te dotyczyły wysokości wynagrodzeń osiągniętych przez R. B. oraz J. K. (1) a nie przez odwołującego.

Dowody przeprowadzone w sprawie posłużyły do ustalenia okoliczności faktycznych, których to ustalenie było niezbędne do wydania rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Przenosząc ustalony w sprawie stan faktyczny na grunt przepisów prawa stwierdzić należało, że odwołanie ubezpieczonego częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl treści art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organu rentowego, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne oraz zgromadzony materiał dowodowy w przedmiotowej sprawie, Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione uwzględnienie przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego E. I. wynagrodzenia z 1971 roku w wysokości 30.327,90 zł i wynagrodzenia z 1972 roku w wysokości 30.327,90 zł odpowiadającym wynagrodzeniu odwołującego z 1970 r. w kwocie 30.327,90 zł, wynikającego z treści karty nr 85 książeczki ubezpieczeniowej powoda (k. 40 a.s.), oraz wynagrodzenia z 1973 r. w wysokości 33.689 zł i wynagrodzenia z 1974 r. w wysokości 33.689 zł z uwagi na to, iż z treści zaświadczenia pracodawcy powoda z 25.02.1974 r. (k. 42 a.s.) wynika, iż ubezpieczony w 1973 r. uzyskał wynagrodzenie roczne za pracę w kwocie 33.689 zł, oraz wynagrodzenia z 1975 r. w wysokości 41.424 zł, wynagrodzenia z 1976 r. w wysokości 41.424 zł i wynagrodzenia z 1977 r. w wysokości

41.424 zł, gdyż z treści zaświadczenia pracodawcy ubezpieczonego z 18.09.1975 r. (k. 42 a.s.) wynika, iż ubezpieczony w okresie od 01.01.1975 r. do 31.08.1975 r. uzyskał wynagrodzenie w wymiarze 27.616 zł, co po proporcjonalnym przeliczeniu tej kwoty do kwoty wynagrodzenia za pracę przez 12 miesięcy dało kwotę 41.424 zł.

Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych sprawy, Sąd uznał, iż wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego w latach 1971-1972 nie mogła być niższa niż wysokość wynagrodzenia w 1970 r., wysokość wynagrodzenia powoda w 1974 r. nie mogła być niższa niż wysokość wynagrodzenia w 1973 r. oraz wysokość wynagrodzenia skarżącego w latach 1976-1977 nie mogła być niższa niż wysokość wynagrodzenia w 1975 r.

Za tym, iż wynagrodzenie uzyskiwane przez E. I. z tytułu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w B. w okresie od 1971 r. do 1978 r. nie było pomniejszane lecz wzrastało przemawia to, iż jak wynika z zeznań świadka R. B. oraz z treści akt osobowych ubezpieczonego, które to dowody Sąd uznał za miarodajne, ubezpieczony wykazywał się w latach 70. XX wieku pracowitością. Ponadto, w aktach osobowych odwołującego z okresu zatrudnienia u powyższego pracodawcy brak wzmianki o nałożeniu kar na powoda przez pracodawcę za nieprawidłowe wykonywanie pracy. Nie bez znaczenia pozostaje to, iż w dniu 08.09.1975 r. pracodawca przyznał E. I. odznakę przodownika pracy .

Zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę uwzględnienie przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego wyliczeń wynagrodzeń powoda uzyskiwanych przez niego w latach 1971-1977 dokonanych przez ZUS w niniejszej sprawie (k. 26, 51 a.s.) byłoby nieadekwatne do rzeczywiście otrzymanych wynagrodzeń w spornym okresie przez powoda. Celem zobrazowania powyższego należy wskazać, iż wysokość wyliczonego ubezpieczonemu wynagrodzenia przez ZUS za 1973 r. wyniosła 15.000 zł, podczas gdy z treści zaświadczenia z dnia 25.02.1974 r. wynika, iż w 1973 r. E. I. uzyskał wynagrodzenie w kwocie 33.689 zł.

Należy zauważyć, iż przeliczenie ubezpieczonemu wynagrodzeń w oparciu o automatyczne przeniesienie wysokości wynagrodzeń uzyskiwanych przez R. B. oraz J. K. (1) w latach 70. XX wieku u tego samego pracodawcy nie jest możliwe w świetle obowiązujących przepisów prawa. Pomimo tego, iż R. B. i J. K. (1) wykonywali podobną pracę do ubezpieczonego u tego samego pracodawcy to nie ulega wątpliwości, iż wynagrodzenie E. I. ma charakter należności indywidualnej, która została przyznana ubezpieczonemu od pracodawcy za wykonaną przez niego pracę, a nie przez innego pracownika. Jednocześnie trzeba zauważyć, iż dowody z dokumentów, potwierdzające wysokość wynagrodzeń R. B. i J. K. (1) w latach, których dotyczył spór, nie mogły pozostać zupełnie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Osoby te pracowały bowiem z powodem w tym samym Przedsiębiorstwie, na tych samych stanowiskach, a nawet w tej samej brygadzie. Zatem wysokość ich wynagrodzeń stanowiła dla Sądu istotny punkt odniesienia przy weryfikacji wiarygodności i mocy dowodowej pozostałych dowodów zebranych w sprawie. Niezależnie od tego, iż istotnych dla rozstrzygnięcia sporu ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z dokumentacji płacowej samego powoda (za okresy, w których się ona zachowała) i przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego i domniemań faktycznych wynikających z dowodów pośrednich (np. legitymacja potwierdzająca przyznanie odznaki przodownika pracy we wrześniu 1975r.), Sąd kierował się zasadą, zgodnie z którą wynagrodzenia R.B. i J. K. określały orientacyjny poziom rzeczywistych wynagrodzeń powoda.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, iż zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. do uwzględnienia przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego E. I. jego wynagrodzeń z lat :

- 1971 w wysokości 30 327 zł 90 gr;
- 1972 w wysokości 30 327 zł 90 gr;
- 1973 w wysokości 33 689 zł;
- 1974 w wysokości 33 689 zł;
- 1975 w wysokości 41 424 zł;

- 1976 w wysokości 41 424 zł;

- 1977 w wysokości 41 424 zł.

Należy w tym miejscu dodatkowo zaznaczyć, iż w zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał błędną datę wniosku ubezpieczonego (rozpoznanego zaskarżoną decyzją) o przeliczenie wysokości świadczenia – 4 marca 2016r. W rzeczywistości wniosek ten złożony został w dniu 4 stycznia 2016r. (karta 142 akt emerytalnych) i przeliczenie świadczenia powinno nastąpić w sposób wskazany w sentencji niniejszego wyroku od 1-go dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek (art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej).

W punkcie 2. wyroku Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odnosząc się do żądań strony powodowej w przedmiocie uwzględnienia powodowi przy przeliczeniu podstawy wymiaru emerytury wynagrodzeń w wysokości przewyższającej wynagrodzenia przyznane E. I. w punkcie 1. wyroku, oddalił w tym zakresie odwołanie, uznając, że nie można przenosić wprost wynagrodzeń uzyskanych przez innych pracowników na wysokość wynagrodzeń powoda. Trzeba nadto stwierdzić, iż podstawą przyjętych przez Sąd kwot wynagrodzeń do podstawy wymiaru emerytury skarżącego były nowe dowody - dokumenty płacowe ubezpieczonego (książeczka ubezpieczeniowa, zaświadczenia wystawione przez sekcję pracy pracodawcę powoda).